

Prof. Esteve Castañer Muñoz.

22688

ARQUITECTURA I URBANISME CONTEMPORANI 1997-98

Professor : Esteve Castañer

1. El urbanisme contemporani i la seva influència directa i la seva influència oberta. Les propostes d'arquitectes, teòrics i urbanistes: Charles Fourier, Claude Lévi-Strauss, Victor Gomberg, el finalista de Godin, Le Corbusier, William Morris. La ciutat en urbanisme: la crisi i l'evolució del sistema econòmic. Karl Marx i Friedrich Engels. La ciutat en llibertat urbanística: les colònies federacionistes.

2. La definició de l'urbanisme contemporani. L'urbanisme com a resultat de la globalització: Londres, París, Chicago, Berlín, etc.

3. Els nous conceptes de la cultura arquitectònica del segle XX.

3.1. La teoria de l'arquitectura i la seva relació amb els nous conceptes. Teories i tècniques arquitectòniques.

3.2. Els nous criteris, els nous mètodes arquitectònics i materials d'obra.

3.3. La definició de noves tipologies arquitectòniques, la societat i els nous tipus d'espais: hospital, presó, mercat, biblioteca, etc.

3.4. La reutilització dels materials i processos: la reciclagem, la constiuïda, l'ergonomia del treball, els constructius i materials d'obra. Exposicions universals.

3.5. Els nous estils. La crisi del classicisme que a l'entorn del segle XIX esdevé universal. Recerca del personalitat, la cultura històrica i modernització. El historicisme grec, romà i romà-àrab. Wagner i el neogòtic, el neorenaixement, el neoclassicisme. El nou gòtic i el nou classicisme. Els noucentistes catalans. L'eclecticisme i els tipus formals.

4. L'Art Nouveau de l'època.

4.1. La evolució del moble eclectista del segle XIX i els nous criteris d'una nova cultura arquitectònica.

4.2. L'Art Nouveau a Bruxelles: Victor Horta i Paul Hankar. Antoni Gaudí, Wagner i la Wiener Secession: Joseph Hoffmann i Peter Behrens.

4.3. L'Art Nouveau a França: Hector Guimard.

ARQUITECTURA I URBANISME CONTEMPORANIS.

Prof. Esteve Castañer Muñoz.

1. L'Urbanisme al segle XIX.

1.1. El precedent de la Ilustració. La Revolució Industrial i la nova concepció de l'espai i de la ciutat.

1.2. El debat sobre la ciutat industrial i la vivenda obrera. Les propostes utòpiques: Robert Owens, Charles Fourier, Etienne Cabet, Victor Considérant, el familisteri de Godin, John Ruskin, William Morris. La crítica urbanística com a crítica del sistema econòmic: Karl Marx i Friedrich Engels. Una nova realitat urbanística: les colònies industrials.

1.3. La definició de l'urbanisme contemporani. L'urbanisme com a ciència. Les realitzacions: Londres, París, Chicago, Barcelona.

2. Els grans debats de la cultura arquitectònica del segle XIX.

2.1. La teoria de l'arquitectura i la nova difusió del saber arquitectònic. Tractats i periodisme arquitectònic.

2.2. El debat socio-professional entre arquitectes, enginyers i mestres d'obres.

2.3. La definició de noves tipologies arquitectòniques. La noció de tipus i de model. Hospitals, presons, mercats, biblioteques, etc...

2.4. La industrialització dels materials i procediments de la construcció. L'arquitectura del ferro: de les construccions utilitàries a les Exposicions Universals.

2.5. El debat estilístic. La crisi del classicisme com a llenguatge universal. L'estètica del pintoresc. La cultura historicista i l'eclecticisme. Els historicismes grec, romà i renaixentista. L'historicisme gòtic entre l'arqueologia i el racionalisme. Els historicismes exòtics. L'eclecticisme com a opció formal.

3. L'arquitectura de Fi de Segle.

3.1. La saturació del debat estilístic del segle XIX i les bases d'una nova cultura arquitectònica.

3.2. L'Art Nouveau a Bruxelles: Victor Horta i Paul Hankar. Otto Wagner i la Wiener Sezession: Joseph Hoffmann i Joseph Maria Olbrich.

Glasgow: Charles Rennie Mackintosh. Amsterdam: Hendrik Petrus Berlage. L'Art Nouveau a París: Hector Guimard.

3.3. El Modernisme català en el context espanyol i europeu: Antoni Gaudí, Lluís Domènech i Montaner, Josep Puig i Cadafalch.

3.4. L'Escola de Chicago.

4. El Moviment Modern: Arquitectura i Urbanisme.

4.1. Precedents i origens: El Werkbund alemany i la reforma de les arts aplicades. Peter Behrens. Auguste Perret, Tony Garnier. Adolf Loos.

4.3. Bauhaus i l'arquitectura moderna: de Gropius a Mies van der Rohe.

4.4. Le Corbusier.

4.5. Frank Lloyd Wright.

4.6. El G.A.T.E.P.A.C. i el G.A.T.C.P.A.C.

5. De l'Estil Internacional a l'Arquitectura Postmoderna.

5.1. La continuació de l'arquitectura moderna als U.S.A. després de la II Guerra mundial: Mies van der Rohe i els mestres de la Bauhaus; F. Ll. Wright i els seus seguidors; Richard Neutra; L. Kahn.

5.2. La continuació de l'arquitectura moderna a Europa. A. Aalto i els seus seguidors a Escandinàvia; Ridolfi i Zevi a Itàlia; Le Corbusier a França. Espanya: la Escola de Madrid; el grup R i l'Escola de Barcelona.

5.3. La arquitectura de la Postmodernitat: Paradoxa, Historicisme i High Tech. Els arquitectes japonesos. Les noves tipologies i els grans encàrregos urbanístics i arquitectònics de fi de segle.